

La tiganci de Mircea Eliade - referat

Povestirea La Tiganci (Paris, 1959) face parte din literatura fantastica alaturi de alte lucrari beletristice precum: Un om mare (1952), Fata capitanului (1955), Ghicitor in pietre (1959), Pe strada Mantuleasa (1967). La tiganci si Pe strada Mantuleasa sunt socotite capodopere ale genului.

Considerata de unii exegeti povestire, de altii nuvela, La tiganci a cunoscut o larga circulatie: este tradusa in franceza (1966), maghiara (1976), germana (1978), olandeza (1972), ceha (1985). neogreaca (1988), engleza (1988), slovaca (1989).

In La tiganci autorul evoca Bucurestiul deceniului al patrulea aflat intr-o zi "sub un val de canicula: "Cat putea vedea cu ochii, trotuarul era pustiu. Nu indraznea sa priveasca cerul, dar simtea deasupra capului aceeasi lumina alba, incandescenta, orbitoare, si simtea vapaia fierbinte a strazii lovindu-l peste gura, peste obraji."

Eroul nuvelei, profesorul de pian Gavrilescu, ajunge, printr-o intamplare, "la tiganci", unde traieste experiente neobisnuite.

Avem aici temele preferate ale prozei lui Eliade: iesirea din timp, labirintul - o intreprundere intre real si fantastic. Povestirea are o constructie geometrica; cele opt episoade sunt apreciate astfel de Sorin Alexandrescu: Real (I), Ireal (II,III,IV), Real (V,VI,VII), Ireal (VIII).

Se "parcurge un drum de la viata la moarte, de la profan la sacru" (M. Handoca) de catre personajul principal. Episoadele nuvelei marcheaza mai intai o discutie banala intr-un tramvai, intr-o zi torida, dar Gavrilescu, odata coborat din tramvai, simte o schimbare in manifestarile sale, chiar daca toate acestea se petrec in preajma gradinii tigancilor sau poate tocmai de aceea.

Episodul urmator ne introduce "la tiganci"; in acest spatiu profesorul intalneste o "neasteptata, nefireasca racoare". Deruta lui Gavrilescu sporeste odata cu intampinarea de catre o fata aflata acolo ca un cerber, dar mai ales la intrarea in bordei, unde o tiganca, o grecoaica si o evreica il supun la o proba plina de mister: sa le ghiceasca identitatea, incercari ratate. Ratacirea prin labirint insotit de fetele prinse in hora ramane o scena halucinanta:

"In clipa urmatoare, se simti prins de maini si fetele incepura sa se invarteasca in cerc, strigand si suierand, si parca vocile veneau de foarte departe. - N-ai ghicit! N-ai ghicit! auzi el ca prin vis".

Reintors printre ai sai, Gavrilescu, dupa ce peregrinase intre real si ireal, intre vis si imaginatie, nu poate intelege ceea ce i s-a intamplat.

Este de sublinat tehnica literara folosita pentru a tine eroul principal intre cele doua planuri. Gavrilescu este o "fire de artist", distrat, politicos pana la exces, curios, indragostit de "arta pura" si obsedat de amintirea iubirii lui pentru visata Hildegard: "Domnisoarelor, exclama patetic, eram tanar, eram frumos si aveam un suflet de artist! O fata abandonata imi rupea inima. Am stat cu ea

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

de vorba, am incercat sa o consolez. Asa a inceput tragedia vietii mele".

In Jurnal, la 5 martie 1968 Mircea Eliade noteaza referitor la nuvela La tiganci: "Am impresia ca nu s-a inteles lucrul esential; povetirea aceasta nu simbolizeaza nimic, adica nu transforma realitatea imediata intr-un cifru. Nuvela fundeaza o lume, un Univers independent de geografia si sociologia Bucurestiului de prin anii 1930-1940",

"O prima caracteristica - subliniaza Eugen Simion - a personajelor lui Eliade (cele din faza naratiunii mitice) este urmatoarea: indivizi comuni intra fara voia lor in situatii anormale si, in fata tuturor evidentelor, continua sa creada in normalitatea, coerenta existentei".